

Forslag 1

Menskopp til alle

Norge jobber for å bli et mer likestilt land og et mer miljøvennlig land. På begge to av områdene er det fortsatt mye jobb igjen. I løpet av et kvinnes liv bruker hun i snitt 30 000 til 40 000 kr på bind og tamponger. Ikke bare tjener kvinner mindre enn menn, men de må bruke pengene sine på en biologisk faktor de ikke kan noe for. Tamponger og bind er ekstremt miljøfiendtlige. De ender ofte opp i havet og forurensrer mye mer enn det som er nødvendig. På markedet er det kommet et produkt: menskopp. Den har tilsvarende effekt som bind og tamponger, men kan gjenbrukes opptil 10 år.

For mange unge kvinner kan mensenen være en krevende kostnad, spesielt om man studerer og går skole. Dette er en biologisk faktor man ikke burde måtte betale for i dyre dommer når det finnes en enklere og mer bærekraftig løsning. Derfor ønsker vi at staten **tilbyr gratis resept på en menskopp til alle kvinner mellom 15 og 27 år i Norge**. Jentene vil selv velge om de vil bruke den eller ikke på lik linje med at man velger offentlige tilbud eller private. Forskjellen er at da gir vi alle samme tilbudet, samme muligheten til alle. Dette vil og hjelpe oss med å redusere forbruket og få Norge mer likestilt.

AUF i Nordland vil:

- **At staten skal tilby gratis resept på menskopp til alle mellom 15 og 27 år**
- At menskopp opplæring er obligatorisk på lik linje med bind og tamponger

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas med endringer

Forslag 2

Grønn kollektivtransport

Å få all offentlig kollektivtransport i Norge til å bli utslippsfri er et steg inn i nullutslippssamfunnet. Et steg for å oppfylle Paris avtalen og målet for 2050. I dag er det bare Trønderbanen og Nordlandsbanen som ikke er drevet på elektrisitet av jernbanelinjetilnet i Norge. Flertallet av bussene i Norge er drevet på fossilt brennstoff og i Norge er det transporten som slipper ut mest karbondioksid. I tillegg til dette er fortsatt flertallet av hurtigbåtene og fergene drevet på fossilt brennstoff som allerede har begynt å erstattes.

Vi kan se til Bodø som skal få nullutslippsby bussen og hente inspirasjon fra dem. I flere byer er farlig forurensset luft et problem som også kan reduseres med grønne by-busser. Det er også viktig at vi ikke glemmer distriktene, derfor er det viktig at vi har en visjon for at all kollektivtrafikk i Norge skal være utslippsfri.

Verden er midt i en klimakrise og for at Norge skal oppfylle deres del i Parisavtalen så må grep som disse tas. Utfasingen vil skje på ti år og kunne kutte utslippene med prosent. Det er teknologi som strekker til for å kunne skaffe disse ordningene og kunne håndtere deres behov.

AUF i Nordland vil:

- **Jobbe for at** all offentlig kollektivtransport i Norge skal være utslippsfri innen 2030

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas med endringer

Forslag 3

Norge og europeisk samarbeid

Globale utfordringer og klimakrisa vil gi økende migrasjon og sosiale utfordringer, det igjen vil øke behovet for samarbeid og felles løsninger på tvers av landegrenser. Når de store utfordringene skal løses gjøres det best gjennom samhandling og samarbeid på tvers av landene i verden.

Det er viktig å sikre tett samarbeid og tilhørighet til vårt kontinent. Samarbeidsavtaler som inkluderer flere land enn bare den Europeiske unionen blir viktige fremover. Norge har hatt og har et godt nordisk samarbeid som kan være et eksempel for debatt rundt andre måter å binde oss sammen med hele kontinentet på. Det europeiske samarbeidet forplikter europeiske land til mer marked på tvers av landegrenser.

De store oppgavene som klimakrisa må løses i fellesskap på europeisk nivå. Norge må delta i utviklingen av fremtidens Europa gjennom åpenhet og demokratiske prosesser som en egen nasjon. Det vil være viktig for Norge å opprettholde gode relasjoner med våre naboland i Europa, for å utvikle felles europeiske løsninger på de utfordringene verdensdelen står ovenfor sammen.

Norge har allerede en tett tilknytning til Europa og et samarbeid med EU gjennom EØS og en rekke andre avtaleverk. EØS har over år gitt oss noen utfordringer og avtalen bør gjennomgås med tanke på å sikre den norske modellen. Visjonen om et solidarisk og samlet Europa er ikke realiteten ved dagens institusjoner og den europeiske union.

AUF i Nordland vil:

- At Norge skal **fortsette sitt forhold til EU som i dag og fortsatt skal være en del av EØS, men der den norske modellen må sikres**
- At Norge skal fortsette å jobbe for å et sterkere fellesskap i hele Europa
- Norge skal jobbe for å finne gode fellesløsninger for de felles utfordringene verdensdelen står overfor

Flertallets innstilling: Forslaget settes opp mot forslag 18 "Norge og Europa"

Forslag 4

Fritidstilbud i distriktene

I Norges distrikter opplever vi stadig større fraflytting. Vi opplever at folketallet går ned når det burde gå opp. Dette er en negativ utvikling som kommer til å koste Nordland stort etterhvert. For å kunne flytte ut i distriktene så må det være arbeidsplasser, skoler og et felleskap å ta del.

Det er like viktig å etablere gode tilbud for folk ute i distriktene, møteplasser der folk kan være sosiale som å etablere arbeidsplasser. Aktiviteter som knytter dem sammen som gjør at alle føler seg som en del av fellesskapet vil øke trivselen. Når folk har arbeid og trives flytter de ikke ut. Det er viktig for Nordland at det er lagt til rette for å etablere slikt tilbud i distriktene også. I kommuner har bolystfond blitt et mer vanlig fenomen. Et fond beboerne kan søke til for å etablere bolyst tiltak. Dette burde er dessverre et tilbud ikke alle kommuner har muligheten til å opprette et slikt fond som kan hjelpe fraflytting fra distrikt kommuner.

Staten skal øremerke midler, slik at fylkeskommunene kan opprette et slikt fond for distriktkommuner som opplever fraflytting. Der innbyggerne i kommunene sammen med kommunen kan søke midler for å skape bolyst. Dette vil kunne hjelpe Norges med å få folk både til å flytte hit og bli værende.

AUF i Nordland vil:

- **At staten skal øremerke bolystfondsmidler til fylkeskommunene** for distriktkommuner som opplever at folketallet går ned

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas med endringer

Forslag 5

Havbruksnæringa og forsøpling

Havbruksnæringa slipper ut alt for mye marin forsøpling. Søpla havner i havet og ødelegger dyre miljøet på havbunnen. Dette er farlig og veldig dårlig for havet.

Per nå lar havbruksnæringen skadelig avfall ligge løst i båten eller på flåten så det blir tatt med vinden og havner i havet. Enten legger det seg på bunnen eller så spiser fisken i havet, det dreper fiskene og ødelegger krepsdyrene sine leveområder på bunnen i havet. De siste årene har blant annet rekebestanden sinket på grunn av kjemikalier og søppel som har vært brukt hos havbruksnæringen.

Når havbruksnæringa fjernes lus fra fisken bruker de farlige kjemikalier som havner i havet og skader livet i havet. Dette må unngås. Istedenfor å dumpe det ut i havet så kan man heller ta det med i land og ta vare på det. I en tid der havet er truet av forsøpling og det er regnet med at i 2050 så vil det være mer søppel i havet en fisk burde de som lever av havet også ta vare på det.

AUF i Nordland vil:

- At havbruksnæringa skal ta ansvar for forsøpling.
- At havbruksnæringa skal ivareta avfall på en forsvarlig og miljøvennlig måte
- At det stilles strengere krav til havbruksnæringens virksomhet og at de tar ansvar for deres forsøpling gjennom systemer som sikrer mindre avfall

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas

Forslag 6

Psykisk helse og ungdom

Kommunale psykiske helsetjenester, og oppfølgingstjenester i distriktene har ikke tilstrekkelig kapasitet til å hjelpe ungdom som sliter. Slik som det er nå er det katastrofe, spesielt i distriktene. Viser at ungdommer som trenger hjelp blir stående i kø. Når de får hjelp, blir de ofte sendt over lange distanser. Dette er også en etterspurt tjeneste i hele landet. Da kreves det bedre tjenester som kan ivareta alle.

Dette får fatale konsekvenser, og det har vi dessverre sett mange eksempler på siste årene. Selvmordstallene har aldri vært så høye før, og vi ser at ungdomskriminalitet og rus blant ungdom også bare øker. Manglende helse og oppfølgingstjenester har også ført til stort frafall i skolen. Når ungdommer sliter og har det tungt uten å få hjelp fører dette at de dropper ut av skolen og ikke får fullført utdanning. Det er også en stor kostnad for Norge.

Det burde opprettes kommunale psykiske helsetjenester og oppfølgingstjenester i alle kommuner. Dette for å gi alle et forholdsvis lett tilbud til hjelp og oppfølging til alle ungdommer.

AUF i Nordland vil:

- Få på plass et tilbud for psykisk helsehjelp for barn og ungdom under 18 år som i dag må ut av hjemkommunen sin for å få et tilbud
- Kommunene skal utformet tilbudet etter egne behov

Redaksjonskomiteens innstilling: Styrke kulepunktet i det opprinnelige forslaget, og legger til to nye.

Forslag 7

Videregående skoler i distriktene

Nedleggelsen av linjer og skoler i distriktene har mange ulemper, noe som kan løses men bygging av nye videregående skoler i distriktene. På lik linje med de fleste elever bør også elever fra distriktene kunne velge fra et rimelig utvalg av linjer, noe som ikke er mulig med all nedleggelsen av linjer som foregår nå. Distriktene trenger flere valgmuligheter i videregående skoler, uten dette vil distriktene bli lite attraktive og færre folk vil ønske å flytte dit.

Ungdommer i en alder av 15-16 år er nødt til å nøye seg med sitt andre- og tredjevalg for å forbli værende hjemme. Ett alternativ for å gå på en skole som er ønsket og likevel bo hjemme er å pendle, noe som kan ta flere timer daglig. All tiden som går bort til pendling påvirker elevenes muligheter til aktiviteter ved siden av skolen, noe som kan påvirke både den fysiske og den psykiske helsa. Det er ikke unormalt at elevene heller dropper ut og bortprioriterer utdanning akkurat på grunn av disse lange bussturene og smale utdanningstilbudet. Derfor vil bygging av nye videregående skoler med flere valgmuligheter i distriktene virke som en positiv retning å gå for å unngå unødvendig sentralisering.

AUF i Nordland vil:

- Bygge nye videregående skoler i distriktene
- Ha flere valgmuligheter i videregående skoler for alle elever i Nordland
- Lage gode og trygge studentmiljø i distriktene

Redaksjonskomiteens innstilling: oversendes til eventuell programkomite som skal utarbeide et program frem til neste årsmøte.

Forslag 8

Bombing i sivile områder

I september 2019 var jeg på en konferanse med ungdommene fra Norsk folkehjelp, som selv bruker navnet Solidaritetsungdommen. På denne konferansen fikk jeg et bedre innsyn på hvor mange sivile som mister livet av eksplosive angrep. 9 av 10 som mister livet under slike aksjoner er sivile. Hvis man prøver å følge en statistikk på de omkommende, er 90% sivile og 10% forsvar.

Bevæpnede aksjoner blir i økende grad bekjempet i sivile områder, noe som gir fatale konsekvenser for de som bor i områdene rundt. En internasjonal ikke-statlig organisasjon som driver på med forskning og beslutningsarbeid, for å redusere forekomsten og virkningen av globalt væpnet vold. Organisasjonen dokumenterer hvordan sivile rammes av bruken av eksplosive våpen i befolkede områder blant annet i land som Syria, Irak, Libya, Sudan og Jemen. Denne organisasjon heter Action On Armed Violence.

Det ble beregnet at over 30 000 menneskeliv gikk tapt i 2018, grunnet eksplosive våpen. Men mange av disse menneskene flyktet fra landet, så tallene er mye høyere når man ikke regner med bare døden fra eksplosiver. Blant annet i byen Raqqa (som før var hovedstaden til IS-krigere) ble det dokumentert at 96% av de som mistet livet var sivile.

Kategorien eksplosive våpen innebærer en rekke typer, slik som raketter, missiler og bomber fra fly. Konsekvenser av dette er at det sprer seg enormt i areal og tid. Dette gjør at tilgang til strøm og vann blir kuttet, sykehus og skoler stenges og mennesker tvinges på flukt. Ungdommer mister mulighet til skolegang, og det er mange mennesker som blir påført fysisk og psykisk skade over lang tid, ofte for resten av sitt liv.

AUF i Nordland vil:

- **At Norge skal ta fullstendig avstand fra bombing av sivile, samt sanksjonere landene som utfører dette kraftigere**

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas med endringer

Forslag 9

«La barna få pappa Ahmad hjem til Lofoten»

Vestvågøy Arbeiderparti har i det siste året blitt kjent med en familie, der fire uskyldige barn har fått pappaen sin utvist fra landet i fem år. En pappa som gav trygghet i hverdagen, plastret sår, gav klemmer og fulgte dem til aktiviteter. I dag må de fire barna i beste fall Skype leksehjelp og familiemiddag.

Fem år er mye for et barn å være uten den ene omsorgspersonen. Dette er barn som har ønsker og krav om å bli hørt. Hver dag blir de straffet fordi deres far oppga ukorrekte opplysninger som ung for å få trygghet i Norge. I voksen alder har far vært ærlig i møte med norske myndigheter, og samarbeidet med dem.

AUF i Nordland mener at:

- FNs barnekonvensjon artikkel 9 fra 1990 brytes i saken om Ahmed, og vi krever at Norge følger barnekonvensjonen, slik at barna blir hørt i saker som angår dem.

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas

Forslag 10

Bussikkerhet

I Norge i dag finnes det tre klasser av busser. Klasse 1 er kjent som bybusser, og har som kjennetegn at dørene er vide, det er ståplasser og det er en buss som lett å komme inn og ut av. Klasse 2 er busser som er høye, det er hovedsakelig seter i bussen, men det er også lovt å stå i bussen. Klasse 3 er busser som bare har seter i seg og det er ikke tillatt å stå i bussen.

I dagens lovverk er det slik at klasse 2 og 3 busser er påbudt ha setebelte på alle seter. Loven sier også at hvis det er belte på sete så er det påbudt å bruke setebelte. Klasse 1 busser, som er mest brukt i byer, er ikke påbudt setebelte. Mange fylkeskommuner velger å ikke ha setebelte i bussen, for at det skal gå raskere ved på- og avstigning. Dette går på bekostningen av sikkerheten. For det viser seg at innkjøp av busser med setebelte og uten setebelte er tilnærmet like dyrt.

Mangelen av setebelte i buss er problematisk på mange måter. For det første vil det gi folket et inntrykk om at bussen ikke er et sikkert transportmiddel. Dette kan føre til at færre tar bussen, og at foreldre velger å kjøre barna sine til aktiviteter i stedet for å sende dem med buss. Det andre er at busser uten setebelter øker risikoen for skader på passasjer hvis en ulykke treffer. Spesielt med tanke på at enkelte barnehager i byer bruker å leie bybusser hvis de skal på ekskursjon. Barnehagenes største ønsker er at barna skal være mest mulig trygge under transporten.

Derfor ønsker Vestvågøy AUF at loven skal endres, slik at setebelter blir påbudt i alle busser i landet. Vi ønsker at lovens krav om setebelter i alle busser skal fases inn. Busselskaper som drifter busser uten setebelte midt i en anbudsperiode, skal ikke trenge å kjøpe inn nye busser med setebelter, før neste anbud lyses ut. Det er gjennom nye anbud at setebelter på klasse 1 busser skal innføres.

AUF i Nordland ønsker at:

- Loven skal endres slik at alle busser i landet blir påbudt å ha setebelte i alle seter
- Innføring av setebelter i buss skal skje stegvis.

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas

Forslag 11

Nasjonaliser jernbanen

Etter 6 år med FrP og Høyre regjeringen har jernbanen i Norge gått fra fellesskapets eie til kapitalmakten. FrP og Høyre har presset på en hard privatiserings-politikk som har vil føre til dårlige tilbud for passasjerer og dyrere jernbane.

FrP og Høyre regjeringen har delt jernbanen opp i flere deler. Et selskap skal stå for innkjøp, eie og vedlikehold av togsett. Et for eie og drift av jernbanen, og en del for drift av togene. Før var alt under et statlig selskap kjent som NSB. Selv kafedriften er privatisert i jernbanen. Konsekvensen av en slik oppstyking av jernbanen er at antallet direktører med millionlønninger har økt betraktelig. Den norske jernbanen blir topptung av direktører med millionlønn. Jernbanen får useriøse aktører som skal kjøre togene, bare fordi de var billigst. Se til sørlandsbanen der GoAhead vant anbudet. Samtidig blir det et enda større byråkrati når en deler opp viktige samfunnsinstitusjoner.

Vi trenger en jernbane som er i fellesskapets eie, for kapitalmakten skal ikke tjene seg rike på bekostning av fellesskapet. Vi trenger jernbane i fellesskapets eie, fordi fellesskapets fortjener det beste og rimeligste togtilbudet. Vi har ikke råd til å betale ut millionlønninger på bekostning av et godt jernbanetilbud.

AUF i Nordland vil:

- At den norske jernbanen **ikke skal legges ut på anbud etter endt pågående anbud** og være i fellesskapets eie
- Alt av norsk jernbane skal samles under et statlig selskap, slik det var før

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas med endringer

Forslag 12

Avskaff abortnemndene

For mange kvinner er abort et krevende valg, med mange etiske problemstillinger knyttet til seg. Arbeiderpartiet mener at kvinners rett til selvbestemt abort er en viktig rettighet som må styrkes. Dagens abortlov slår fast at den gravide er suveren i sin avgjørelse fram til uke 12. Hvis ønsket om abort inntreffer etter uke 12 må den gravide søke til en abortnemnd. For vedtak om innvilgelse fordres enstemmighet.

I 2016 behandlet nemndene 654 søknader om abort etter 12. uke, hvorav 569 av disse ble innvilget. Av sakene som gikk videre til den sentrale klagenemnda ble 19 innvilget og 12 avslått. Abortnemndenes overveldende positive vedtak viser at det er etisk og medisinsk forsvarlig å utføre abort til og med uke 18. I Sverige har kvinner rett til selvbestemt abort fram til uke 18. Når vi over en femårsperiode har opplevd at om lag 70 norske kvinner har reist til Sverige og England for å gjennomføre aborter som burde vært gjennomført på deres lokale sykehus, er det grunn til bekymring.

Ved en avvikling av abortnemndene ser Arbeiderpartiet fortsatt behov for rådgivning, veiledning og bistand til kvinner og familier som velger å utføre abort, og mener at tilbud om råd og veiledning alltid bør være tilstede for kvinner som velger å ta abort. Det siste kvinner i en sårbar situasjon trenger er mer skam og skyld. Arbeiderpartiet vil derfor avskaffe ordningen med nemndene og sikre selvbestemmelse frem til uke 18.

AUF i Nordland vil:

- Avskaffe abortnemndene
- Selvbestemt abort til uke 18

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas

Forslag 13

Kampen mot voldtekt og seksuelle overgrep

Kjønnsbasert vold, inkludert voldtekt og annen seksuell vold, er et alvorlige angrep på enkeltmennesket sine rettigheter og grunnleggende frihet. Den norske straffeloven stiller fremdeles krav om at vold, trusler og bevisstløshet må dokumenteres før et overgrep kan etterforskes og påtales som voldtekt. Mangel på samtykke til seksuell omgang er i seg selv ikke nok. Det er med andre ord ikke nok at man ikke ville. Norge har gjentatte ganger fått kritikk av FN for dette. Både FNs Kvinnekomité, FNs Menneskerettighetskomité og FNs Komité mot tortur har oppfordret norske myndigheter til å sørge for at straffeloven tydelig fastslår at voldtekt er seksuell omgang uten oppriktig samtykke.

Internasjonal rett er helt klar: seksuell omgang uten samtykke er voldtekt. Det er i dag åtte europeiske land – Irland, Storbritannia, Belgia, Kypros, Tyskland, Island, Luxembourg og Sverige – som har en samtykkebasert voldtektslovgivning. I

Danmark har opposisjonen fremmet et forslag til en samtykkebasert voldtektsbestemmelse, mens den danske regjeringen har lovet et eget lovforslag i begynnelsen av 2020. Også i Finland jobbes det med en endring i voldtektsbestemmelsen. I løpet av noen få år kommer Norge dermed til å være det eneste landet i Norden med en voldtektsbestemmelse i straffeloven som hører det forrige århundre til.

Vi som samfunn må i større grad verne om mennesker som opplever overgrep. Dette krever at vi som samfunn prioriterer forebygging i klasserommet, prioritering av midler hos politiet, kapasitet på mottak og ikke minst: en omdefinering av begrepet voldtekt til å gjelde all seksuell omgang uten samtykke.

AUF i Nordland vil:

- At norsk voldtektslovgivning endres slik at voldtekt defineres som ufrivillig seksuell omgang, også kalt samtykkelov.

- At kampen mot voldtekt må gis en tydelig og langsiktig politisk prioritering. Regjeringen må sørge for at det settes av tilstrekkelige ressurser slik at politifolk og justissektoren har nødvendig kapasitet og kompetanse til å kunne sikre en effektiv strafferettslig forfølgelse av voldtekt som holder en høy kvalitet.
- En generell endring av holdninger hvor alle er tydelig på hva en voldtekt er, og som utfordrer etablerte voldtektsmyter. En klargjøring av at sex uten samtykke er voldtekt plasserer skyld og skam hos overgriper, og bidrar til å svekke voldtektsmyter.
- Øke bemanningen på volds – overgrepsmottak samt øke kunnskapen blant de ansatte.
- Ansette flere psykologer og jurister på mottakssentrene.
- Øke informasjon om volds- og overgrepsmottaket, slik at de som har vært utsatt for voldtekt får den bistanden de har rett på.
- Ha et tett samarbeid med skole, elev, foresatte og skolehelsetjeneste vedrørende seksualitetsundervisning- og kursing.

Redaksjonskomiteens innstilling: vedtas

Forslag 14

Fraværsgrensa

Fra skoleåret 2016/2017 har regjeringen hatt et treårig prøveprosjekt med en nasjonal fraværsgrensa. Forsøket har vist at elever som tidligere hadde høyt fravær, nå har økt fravær. Med regjeringa sin fraværsgrensa er det dermed flere elever som står i fare for å droppe ut av videregående opplæring. Fastleger har opplevd et rush av elever, som risikerer å stryke i et fag om de ikke får en legeattest. Dette virker mot sin hensikt. AUF mener vi må ha tillit til at læreren kan finne hensiktsmessige løsninger selv. Vi mener regjeringens fraværsgrensa starter i feil ende og vi vil heller sette i gang tidlige tiltak som forhindrer fravær. AUF mener at det eksisterende lovverket for fravær må bli erstattet med et skolereglement hvor antall godkjente læringssituasjon og helhetsvurdering fra lærer skal ligge til grunn, og at dagens rigide fraværsgrensa fjernes.

AUF i Nordland vil:

- Fjerne den nasjonale fraværsgrensa
- Innføre et skolereglement hvor tilstrekkelig antall godkjente vurderingssituasjoner og en helhetsvurdering fra lærer skal **veies i tillegg til timesfravær**
- Gjennomføre forskningsprosjekter om fravær i skolen for å innhente mer kunnskap om hva som faktisk fungerer mot fravær
- Ha en nasjonal gjennomgang av lærerløse timer, slik at retningslinjene blir like over hele landet
- At elever skal kunne stryke timesfravær, og ikke bare dager
- **Innføre politisk fravær i ungdomsskolen**

Redaksjonskomiteens innstilling: Stryke siste kulepunkt og vedtas med endringer

Forslag 15

Arbeid til alle!

Arbeid til alle har alltid vært jobb nummer en for arbeiderbevegelsen. Gjennom et trygt og rettferdig arbeidsliv kan mennesker forme sine egne liv. Vi ønsker å forme et samfunn der alle mennesker er like mye verdt og alle får muligheten til å bidra. Den norske modellen er avhengig av gjensidig høy tillit mellom mennesker og et godt samarbeid mellom partene i arbeidslivet. At mennesker har en jobb å gå til er viktig for velferdsstaten, for å forhindre økte forskjeller og for å fortsette å være et land med høy grad av tillit i befolkningen

Et trygt og godt arbeidsliv for alle

FrP og Høyre-regjeringen fører en politikk som svekker arbeidstakernes rettigheter. Konsekvensene av å svekke arbeidsmiljøloven og å svekke det organiserte arbeidslivet er et mindre trygt og seriøst arbeidsliv. Det organiserte arbeidslivet er en av de viktigste suksessfaktorene bak den norske modellen. For AUF og Arbeiderpartiet vil kampen om et seriøst arbeidsliv alltid løftes høyt.

AUF i Nordland vil:

- Definere i arbeidsmiljøloven hva et arbeidstaker - arbeidsgiver forhold er
- Innføre kollektiv søksmålsrett for å stanse ulovlig bruk av vikarer og midlertidige ansettelser
- Begrense statens adgang til midlertidige ansettelser gjennom en skjerping av Tjenestemannsloven
- Alle ansatte i bemanningsbyrå og vikarbyråer skal vikariere for en konkret ansatt ved innleie, og skal ikke ha lavere lønn enn den ansatte hen vikarierer for.
- Forbud mot innleie skal være hovedregelen, og innleie skal kun være tillatt der partene avtaler det
- Sikre at ansatte får lønn mellom oppdrag ved å forby nulltimerskontrakter og faste ansettelser uten garantilønn
- Tredoble fagforeningsfradraget
- Ansvar for å oppfylle dokumentasjonskravene for opprettelse av tariffavtale skal tilfalle arbeidsgiversiden
- Norge må reservere seg mot de nye kobotasjereglene som ligger i EUs mobilitetspakke del 3

- Hvis EUs nye arbeidsmarkedsbyrå (ELA) utfordrer Norges mulighet til å styre over egen arbeidslivspolitikkk skal Norge reservere seg mot deltakelse i samarbeidet

Alle unge fortjener jobb eller utdanning

Ung-data undersøkelsen viser at unge er mer bekymret for om de har en jobb å gå til i framtida. Jobber som forsvinner og usikkerhet rundt automatisering og robotisering bidrar til å forsterke denne frykten. Det er et politisk ansvar å sikre at unge har tro på at de i framtida vil ha en jobb å gå til, og at denne jobben er trygg.

AUF i Nordland vil:

- Innføre ungdomsgaranti opp til 35 år som sikrer at alle i aldersgruppen har rett på jobb eller utdanning innen tre måneder.
- Lovfeste retten til lære plass
- Innføre et lærlingebevis som gir like rettigheter og muligheter som studentbevis.
- Rettigheter i arbeidslivet og den norske modellen innføres som pensum i skolen
- Innføre et eget NAV Ung

Et trygt sikkerhetsnett for de som faller utenfor

NAV er vårt viktigste verktøy for å hjelpe mennesker ut i jobb. Uavhengig av om du er langtidsledig, søker sosialhjelp eller er varig uføretrygdet skal NAV oppleves som et trygt sted å komme. AUF tror på tillit framfor ensidig fokus på måling og ønsker derfor å gjennomføre en tillitsreform i NAV-systemet, der man avskaffer mange av de kvantitative målene og erstatte det med en helhetlig tankegang rundt brukerne. AUF mener tett og individuell oppfølging gir større motivasjon for å komme ut i arbeid enn kutt i stønader uten faglige begrunnelser.

AUF i Nordland:

- Gjennomføre en tillitsreform i NAV-systemet
- Fjerne "målekortet" som styringsverktøy i NAV-systemet og redusere de kvantitative målemekanismene.
- NAV skal ikke benytte bemanningsbyråer og vikarbyråer til arbeidsrettede tiltak

Et arbeidsliv hvor alle får muligheten til å omstille seg

Arbeidslivet i Norge er et av de mest omstillingsdyktige i verden. I tiden fremover vil man stå overfor store utfordringer både ved grønn omstilling, teknologisk utvikling og robotisering. Men disse utfordringene gir også store muligheter for arbeidslivet og

den norske økonomien. Uten en aktiv politikk vil arbeidsplasser, næringer og industri skape økt ledighet, økte forskjeller og skape skjev maktbalanse mellom arbeidstaker og arbeidsgiver. Men med en aktiv politikk kan omstilling føre til flere jobber, mindre belastning på jobb og nye grønne arbeidsplasser. Men skal vi få til denne omstillingen trenger vi et samfunn som i større grad enn i dag er rigget for at arbeidstakere skal kunne omstille seg.

AUF i Nordland vil:

- Styrke Kompetanse Norge og utvide rammen for kompetansepluss
- Innføre kompetansepermisjon i arbeidslivet der staten dekker permisjon i bytte mot at arbeidstakere gjennomfører etter- og videreutdanning
- Åpne for å ta utdanning samtidig som man mottar offentlige kontantytelser av alle typer
- Opprette et teknisk beregningsutvalg for høyere utdanning som får i oppdrag å regulere antall arbeidsplasser etter arbeidslivets behov
- Gjøre det mulig å omstille fagbrev på fagskolen

Redaksjonskomiteens innstilling: støtter intensjonen, men oversender forslaget til fylkestyret.

Forslag 16

Tidlig innsats for alle barn

Arbeiderpartiet vil ha en kunnskapsskole for alle barn og unge i hele landet. Barnehagen, skolen og SFO skal gi en god ramme for allsidig utvikling for alle barn. Så å si alle barn går i barnehage og på skole, men på fritiden er det store forskjeller mellom barn. Arbeiderpartiet ønsker å styrke og fornye skolefritidsordningen (SFO) for alle barn i hele landet.

Ifølge Meld. St. 6 (2019-2020) om tidlig innsats er det store variasjoner i SFO-tilbudet på tvers av kommuner og skoler. SFO har i dag heller ikke de samme kravene til kompetanse som skolen og barnehagen har. På landsbasis står 18% av elevene på 1. trinn utenfor SFO-tilbudet, og andelen øker for hvert trinn.

Arbeiderpartiet ønsker å styrke kvaliteten på SFO-ordningen og sørge for at ordningen inkluderer flere barn, slik at flere barn får leke og lære også utenfor skoletid. Arbeiderpartiet ønsker å gjennomføre en barnereform der SFO gjøres om til en aktivitetsskole (AKS) ved at det utarbeides en ny nasjonal rammeplan som erstatter dagens rammeplan for SFO.

En ny innsats overfor SFO/AKS bør også kombineres med andre sektorpolitiske mål. Derfor ønsker Arbeiderpartiet at aktivitetsskolen skal ha et gratis måltid og at aktivitetsskolen skal samarbeide med idretten, frivilligheten og kulturskolen for å gi barna en mangfoldig og opplevelsesrik hverdag.

Den nasjonale evalueringen av SFO viser at 30-40 % av foreldrene som tar barna ut av SFO, oppgir som grunn at tilbudet er for dyrt. Arbeiderpartiet mener at SFO/AKS skal være en del av det helhetlige tilbudet for barn. På sikt må derfor aktivitetsskolen bli gratis for alle på 1. til 4. trinn i alle kommuner.

AUF i Nordland vil:

- Utvikle en nasjonal rammeplan for aktivitetsskole som erstatter dagens rammeplan for SFO
- Styrke kompetansen til de ansatte i SFO-ordningen
- Sørge for et gratis måltid i aktivitetsskolen i tråd med nasjonale kostholdsråd
- Gradvis innføre gratis deltidsplass i aktivitetsskole/SFO på 1.-4. trinn i alle kommuner
- At SFO/AKS skal samarbeide med idretten, frivilligheten og kulturskolen
- At SFO/AKS skal brukes som virkemiddel i integreringspolitikken og støtte oppunder barnas språkutvikling

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas

Forslag 17

Digitalt tilbud for digital etterspørsel

Vi lever i et samfunn som har møtt sterk teknologisk utvikling på kort tid som har sterkt endret nordmenn sitt adferdsmønster i det daglige og arbeidslivet. Mer og mer gjøres lettere på digitale redskaper, som det allmenne folket ikke behersker tilstrekkelig nok. Ved hjelp av vår sterkeste sosialiseringsarena, grunnskolen, må vi sørge for å møte de grunnleggende behovene for hva dagens samfunn etterspør i det digitale.

Skolesystemet er bygget opp smart. Ved at alle gjennomgår det samme oppsettet av varierte fag kan man utforske potensialet til hvert individ og gi mersmak til videre valg i fag. Den dagen i dag har vi et system som tilrettelegger for videre skolegang i ulike generelle grener, men til de fagene og studiene som er tungt etterspurt i arbeidsmarkedet og som har hjemmel i digitale redskaper er noe fraværende. Ungdommer i dag må ha stort talent kombinert med veldig gode karakterer for å ha sjans på å komme inn på eksempelvis dataingeniørstudier, og må som regel ha brukt fritid for å lære det grunnleggende på egen hånd. Terskelen blir altså alt for høy for hvem som helst i skolesystemet til å kunne ende opp med den etterlengtede karriereveien.

AUF i Nordland vil:

- Gjøre koding til et fremmedspråk.

- Gjør ordningen for PC i skolen statlig, og flytte den til å starte allerede på ungdomsskolen.

Redaksjonskomiteens innstilling: Støtter intensjonen, oversendes til fylkesstyret for videre behandling.

Forslag 18

Norge og Europa

Som sosialdemokrater er solidaritet en av våre viktigste kjerneverdier. Vi har troen på felleskapet, og vi har troen på internasjonalt samarbeid. Derfor burde vi som organisasjon stille oss positivt til Norsk medlemskap i nettopp det Europeiske felleskapet.

Globale problemer løses best globalt. I dag står Norge overfor flere større spørsmål innenfor klima, økonomi, arbeid og innvandring. Dette er ikke spørsmål vi kan besvare alene. Ønsker vi å gå støtt inn i framtiden, må vi stå samlet med resten av Europa.

Norsk EU-medlemskap vil i praksis si at vi vil få en direkte mulighet til å påvirke, endre og forbedre Europa. Det er viktige at Norske folkevalgte er tilstede på flest mulig politiske arenaer, for å kjempe for nettopp våre interesser. Akkurat som landets kommunestyrer, fylkesting og storting skal også EU være en arena hvor våre folkevalgte kan være aktive.

EU jobber for et bedre klima, flere muligheter og et åpent og fritt Europa. Derfor mener jeg at AUF skal gå inn for Norsk EU-medlemskap.

AUF i Nordland vil:

- At Norge skal starte forhandlinger med EU om norsk medlemskap
- Norge skal ha et tettere klimasamarbeid med den Europeiske Union og slutte seg til klimadirektiver og utslippsmål i EU.
- Norge skal fortsette et tett forhold til EU.
- Fortsatt være en del av EØS avtalen

Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget settes opp mot forslag 3

Forslag 19

Ja til leksefri skole

Lekser kan bidra til å skape forskjell mellom elever. Elever som ikke har foreldre mer høyere utdanning opplever i større grad å falle fra i skolen. Dette fordi ikke alle foreldre er i stand til å hjelpe sitt barn med lekser. Digermulen i skole i Vågan har lenge vært en skole uten lekser og Bodø AUF ønsker en evaluering fra dette prosjektet for å se om dette er noe som kan fases inn i Bodø på sikt. Det vil være naturlig at enkelte barne og ungdomsskoler i Bodø blir forsøkskommuner og skulle dette vise seg å produsere positive resultater bør dette innføres i hele kommunen.

Bodø AUF vil: -Starte en forsøksordning med leksefri skole i Bodø -På sikt innføre leksefri skole i hele Bodø kommune.

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises til fordel for forslag 29

Forslag 20

Dødsstraff mot homofile i Uganda

I Uganda vil regjeringen innføre dødsstraff mot homofile innenfor få uker. Dette er å ta fra mennesker retten til å elske hvem de vil. De kaller lovforslaget “kill the gays” og mener dette skal “dempe en økning i unaturlig sex”. Hvis dette lovforslaget innføres setter det mange mennesker sitt liv på spill.

Det er ikke bare i Uganda det å elske noen av samme kjønn er kriminelt. I hele 68 land i verden er det ulovlig å elske hvem du vil.

AUF i Nordland mener at det å elske hvem du vil ikke stopper med landegrensen til Norge. I Norge har vi retten til å bo, leve, elske og gifte oss med hvem vi vil, men slik er det ikke i alle land. 68 land hvor å holde kjæresten sin i hånden er kriminelt er 68 land for mye. Det å innføre dødsstraff mot homofili i Uganda vil føre til et samfunn med mye mer hat mot homofile og en heksejakt etter mennesker som ønsker det samme som alle oss andre, kjærlighet og frihet.

AUF i Nordland mener:

- **Norske myndigheter skal legge press på myndighetene i Uganda om at de ikke skal innføre dødsstraff på LHBT+ personer.**

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas med endringer

Forslag 21

Folkehelse for alle

Folkehelsebegrepet er både stort og vidt. Det rommer alt fra kultur til turstier og skoler og barnehager, samt alt innimellom. Ved hjelp av aktiv bruk av folkehelse i kommunene rundt om i fylket, har en en unik mulighet til å utjevne sosiale helseforskjeller. Folkehelsetilbudene skal være billig og lett tilgjengelig, for alle og enhver. Dette vil legge til rette for god trivsel, både sosialt og psykososialt.

De sosiale helseforskjellene er tydeligere og tydeligere, i alle samfunnets aspekter, også folkehøgskoler. Det finnes en folkehøgskole som vil utjevne noen av disse forskjellene; Sjunghatten folkehøgskole. Dette er en folkehøgskole som skal være for mangfoldet, og tilby aktiviteter som passer for alle, slik at man uansett bakgrunn skal få en unik inngang i voksenlivet. En slik mulighet som dette prosjektet er, finnes det ikke mange av. Det er derfor ekstremt viktig at vi er flinke til å ta de som dukker opp. Folkehelsen til befolkningen i hele Nordland vil bedres av et slikt tilbud legges her, og det vil også gagne resten av landet.

Folkehelserådgivere har en unik mulighet til å samle kommunens innbyggere på tvers av generasjonene. De kan jobbe tett med yngst og eldst, og dermed få til flere spennende samarbeid. Ved et slikt samarbeid vil kommunene som helhet bindes tettere sammen og det generelle psykososiale miljøet vil da bli bedre.

AUF i Nordland vil:

- Støtte opprettelsen av Sjunghatten folkehøgskole
- Få folkehelserådgivere i flere kommuner

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas

Forslag 22

Atomkraft i Norge. atomkraftverk er en mye renere og tryggere en kull og gass. det tar også mindre liv.

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises

Forslag 23

Sukkeravgift

Sukkeravgiften vi har i dag fører til at det koster mer for de store selskapene å gi bort sukkerholdige produkter som går ut på dato, enn det det koster å kaste det. Det er da naturlig for selskapene å velge å kaste. En slik kultur fører til et forskjells-Norge.

Dagens sukkeravgift gjelder brus og godteri, både med og uten sukker. Slik det er i dag får industrien igjen for å kaste, men taper på å gi bort. Staten får uansett ikke ett eneste øre når brusen renner ut i avløp. For de store selskapene derimot er saken en annen, det er mer lønnsomt. De tjener ikke så mye, men de taper ingenting på det. Taperen blir barnefamilier. Det er flere familier som ikke har råd til å feire bursdag. Den norske staten tjener på at flere barn kan feire ordentlig bursdag, for da har flere barn og unge det bra, og får delta i samfunnet.

AUF i Nordland vil:

- At staten skal finne en løsning som gjør at matsvinnet vi ser i forbindelse med sukkeravgiften reduseres

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas

Forslag 24

Y- løpet til helsefag utdanninger

Det er bare studiespesialiserende som kan gå rett på universitetet, eller de som ønsker å bli ingeniør. Hvis de som velger yrkesfaglige linjer, må ta påbygg på videregående skole som er VG3. Vi trenger en ny løsning som gjør at de som går barn og ungdom, eller helsefagarbeider kan gå rett til sine drømmestudier utenom og må få unødvendig informasjon som algebra eller nynorsk. Vi trenger flere i helsenæringen, da trenger utdanningen å bli enklere. Vi trenger en enklere løsning slik at utdanningen til helse blir enklere, og folk velger den retningen. Det er mange som ikke kommer seg inn på studier som handler om helse, fordi de er dårlig i diktanalyse og algebra. For å behandle mennesker man må forstå menneske i sin helhet, ikke diktanalysering fra 1984.

- Åpne for å gå direkte videre på høyere utdanning etter endt yrkesfaglig utdanning
- Innføre fag i yrkesfaglig utdanning som gjør det forberedt på høyere utdanning
- Se hvilke utdanninger som ikke trenger påbygging etter yrkesfag

Redaksjonskomiteens innstilling: Støtter intensjonen, oversendes fylkestyret som skal lage en uttalelse om å beholde dagens y-løp i Nordland fylke.

Forslag 25

Forslag: Grønn industri for et grønt Nordland

Sosialdemokratiets viktigste oppgave er sikre folk arbeid og trygghet i hverdagen. Skal vi bli flere nordlendinger er det grunnleggende at vi har et trygt, variert og ikke minst et spennende arbeidsmarked for våre unge. Nordland er et industrifylke men en lang og stolt indutritradisjon. Den har løftet Nordland inn i et velferdssamfunn og skal løfte Nordland inn i den grønne framtiden. Arbeiderbevegelsen, industri og politikk må gå hånd i hånd. Arbeiderbevegelsen er og skal være en industribevegelse som sikrer gode arbeidsplasser til alle og en industri som møter fremtidens utfordringer.

Nordland er ikke et fylke som kan leve av vern alene, og vi kan heller ikke verne oss ut av klimakrisen. Vi må ta i bruk ressursene vi har her nord skal vi bygge grønne og

bærekraftige næringer, det pekes for eksempel stadig på at flere bygg må bygges grønnere og i massivt tre. AUF i Nordland ser på stor bekymring på den økende trenden for vern som komme fra nasjonalt hold. Nordland er det fylket i landet med mest vern og opp mot 70% av skogen i Saltdal er vernet. Omfattende vern og grønt næringsliv går ikke hånd i hånd. Skal vi klare det grønne skiftet kreves det at vi benytter oss mer av skogen vi har i Nordland. Det er satt et nasjonalt mål at 10% av norsk skog skal vernes. Dette er bra og AUF i Nordland støtter opp om dette. Samtidig har man sett en skjevfordeling, der Nordland får en unaturlig stor andel av vernet. Dette mener AUF i Nordland er uheldig. Derfor mener AUF i Nordland at vernegraden av skog må reduseres i Nordland samtidig som man ser på muligheten for å oppheve allerede vernede områder.

Primærnæringene er svært viktig for Nordland både historisk, men også i nåtiden. Som det eneste landet med betydelig arktisk landbruk og en godt forvaltet fiskebestand gir dette vårt fylke noen naturgitte fordeler. AUF i Nordland mener disse ressursene må tas i bruk på en slik måte at de gir vekst i kystsamfunnene og en landbrukspolitikk som ivaretar både større og mindre gårdsbruk. Våre ressurser skal primært komme lokalsamfunnene til gode. I dag er det store barrierer for unge som ønsker å komme inn i landbruk og fiskeri. Unge som vil inn i fiskeriene må ofte ut med millionbeløp for å anskaffe seg kvote og båt, dette gjør at døren inn i fiskerinæringen kan bli stengt for mange. Dette mener AUF i Nordland ikke er en holdbar situasjon og at det hemmer ny rekruttering inn i næringen. Derfor vil AUF i Nordland opprette en offentlig låneordning for unge fiskere i etableringsfasen der lånet førstegangskvote blir rentefritt.

Sjømatnæringen opplever sterk vekst og AUF skal alltid være en forkjemper for verdiskapning og vekst spesielt i utkantene. Sjømateventyret er et distriktseventyr og eksportverdien har passert 100 milliarder i 2019. Næringen har et enormt potensiale fremover og fremtiden er lys. Politikken må legge til rette for et fortsatt høyt investeringsnivå, derfor mener AUF i Nordland at man ikke skal øke det helhetlige skattetrykket i sjømatnæringen. Norsk sjømatnæring har til nå stått uten konkurranse, men den tiden er over, flere land er nå i ferd med å bygge opp egen

sjømatindustri. Da må norsk sjømat holdes konkurransedyktig for å hindre utflagging. AUF ser likevel utfordringen med at kommuner ikke får en rettferdig andel av verdiskapingen, derfor er AUF i Nordland for en arealavgift. Men en arealavgift forutsetter at andre skatter reduseres tilsvarende.

Vindkraft har fått et ufortjent dårlig rykte den siste tiden. AUF i Nordland stiller seg positiv til vindkraftutbygging, men mener samtidig at i vindmølleprosjekter nært befolkede områder må man forsøke å finne gode løsninger mellom lokalbefolkningen og kraftutbyggere. AUF i Nordland mener derfor at man fortsatt skal si ja til nye vindmølleparker i Nordland, og samtidig jobbe for å etablere en nasjonal vindmøllefabrikk i Sandnessjøen.

Uavhengig av politisk standpunkt kommer det norske oljeeventyret til å ta slutt og det er viktig at vi gir næringen og de som jobber i den en sikker og verdig overgang til andre næringer. Vi har tross alt mye å takke oljearbeiderne for. Innen 2050 skal Norge være et lavutslippsamfunn for å klare må det må lages en plan for utfasing av norsk petroleum og vi må styre mot full avvikling innen 2050.

AUF i Nordland vil:

- Gjøre det ulovlig å både eie fisketrålere og fiskebruk
- Fortsatt si ja til sjøbaserte oppdrettsanlegg
- Tilby landstrøm og lademuligheter ved samtlige fiskerihavner innen 2025.
- Redusere vernegraden av skog, mark og fossefall i Nordland
- Se på muligheten til å oppheve enkelte områder av allerede vernet skog, mark og fossefall når muligheter for grønn industri åpner seg.
- Etablere en nasjonal vindmøllefabrikk i Sandnessjøen
- Si ja til nye vindmølleparker og datasentre i Nordland
- Utbygge flere vassdrag i Nordland og øke kapasiteten på eksisterende kraftverk
- Sikre lokale og regionale ringvirkninger av fortsatt olje- og gassproduksjon i Nordland.
- Utfase norsk petroleumsnæring innen 2050

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas med endringer

Forslag 26

Vi må skape for å dele

Vårt velferdssamfunn er avhengig av god og forutsigbar finansiering av tjenestene. Samtidig kan skatte- og avgiftspolitikken brukes til å redusere ulikheter, promotere ønskede samt forhindre uønskede handlinger. Sosialdemokratiet har alltid brukt gjennomtenkte skatter og avgifter for å forme et mer rettferdig samfunn for hele befolkningen. Vi må skape for å dele. Derfor må skatte- og avgiftspolitikken ta hensyn til nye bedrifter. Nye bedrifter har ofte en vanskelig oppstartsperiode med en skjør økonomi. AUF i Nordland ønsker å gi skattefritak for nyetableringer av selskap i Nordland i inntil 2 år. Dette vil gi en lettere start for bedriftene, gjøre det enklere å satse på gründervirksomhet og øke antallet bedrifter som etablerer seg i Nordland.

Primærnæringen er en sektor hvor nye skatter og avgifter kan være aktuelt. Det er dog vår mening at slike nye skatter og avgifter som prinsipp skal gå til kommunene hvor primærnæringen foregår. Dette er hensiktsmessig av flere grunner. Primærnæringene kjennetegnes av å fremstille råvarer som jord, skog, fisk og mineraler. Dette er fysiske råvarer som vanligvis har en fysisk lokasjon i nærmiljøet. Selskaper som benytter seg av lokalmiljøets ressurser skal som prinsipp bidra med økonomi til lokalmiljøet. Dette har vært et bærende element i blant annet vannkraftsektoren. Primærnæringene befinner seg også gjerne i distriktskommuner med en vanskelig økonomi som trenger innsprøytning av flere midler.

Sjømatnæringen opplever sterk vekst og AUF skal alltid være en forkjemper for verdiskapning og vekst spesielt i utkantene. Sjømateventyret er et distriktseventyr og eksportverdien har passert 100 milliarder i 2019. Næringen har et enormt potensiale fremover og fremtiden er lys. Politikken må legge til rette for et fortsatt høyt investeringsnivå, derfor mener AUF i Nordland at man ikke skal øke det helhetlige skattetrykket i sjømatnæringen. Norsk sjømatnæring har til nå stått uten konkurranse, men den tiden er over, flere land er nå i ferd med å bygge opp egen sjømatindustri. Da må norsk sjømat holdes konkurransedyktig for å hindre utflagging. AUF ser likevel utfordringen med at kommuner ikke får en rettferdig andel av verdiskapningen, derfor er AUF i Nordland for en arealavgift, men en arealavgift forutsetter at andre skatter reduseres tilsvarende.

AUF i Nordland er positive til turistskatt og fellesgodefinansiering for å sikre drift og vedlikehold av populære turistområder. Det er for oss dog uaktuelt med slike avgifter knyttet til allemannsretten. Vår felles naturområder skal være felles uavhengig av økonomisk bakgrunn. Vi mener prinsippet om turistskatt og fellesgodefinansiering

skal baseres på overnattingsdøgn, ikke selve besøket på naturområdene. Vi er positive til turistskatt på overnattinger, men cruisenæringen er i en særposisjon ved mangel av økonomisk bidrag og utfordringer knyttet til hvor overnattingen registreres. Vi ønsker derfor å innføre en egen avgift på cruisenæringen. Avgiften skal være på 10 kr pr lugar på cruiseskip som legger til kai i Nordland. Inntektene fra avgiftene skal gå til fellesgodefinansiering.

AUF i Nordland vil:

- Beholde lokal beskatning og avgifter for oppdrettsnæringen
- Nei til grunnrenteskatt i sjømatnæringen til fordel for arealavgift. En forutsetning for arealavgiften er at andre skatter reduseres tilsvarende arealavgiften.
- Innføre et prinsipp om at alle nye skatter og avgifter på primærnæringer skal gå til kommunene
- Gi skattefritak for nyetableringer for nye selskap i inntil 2 år
- Gi kommunene adgang til å differensiere eiendomsskatten basert på antall boliger
- Si nei til avgift og skatt på områder som faller innenfor allmannsretten
- Innføre en turistskatt på 10 kr pr lugar til kommunen hvor cruiseskipet legger til kai
- Gjøre førstegangskvotene rentefrie for unge i etableringsfasen

Flertallets innstilling: Vedtas

Forslag 27

Kontroll av vogntog

Forslag: I 2018 var vogntog involvert i 111 trafikkulykker som førte til personskade eller dødsfall, ifølge SSB. Det var 152 personer som ble skadd, mens 14 omkom. Vi har i dag et påbud om vinterdekk på alle aksler av tungbiler, også de som kommer over grensen

Andre land har strenge og gode rutiner på hvem som skal slippe over grensen når det gjelder bruk av dekk, kjetting og mønsterdybde i dekkene.

I begynnelsen av 2019 har samferdselsministeren har lagt krav på at det skal skje en endring. 50% flere vogntog enn tidligere blir sjekket ved grensen og at Statens vegvesen skal finne en løsning på å sjekke flest mulig vogntog innen 2020 år.

Det å ha gode og strenge rutiner for de som kommer over vår grense er viktig for at vi skal forebygge antall skadde og døde i trafikken.

AUF i Nordland vil:

- Ha kontroll på alle vogntog som skal over grensen til Norge.
- Ha gode og strenge rutiner på sjekk av vogntog som krysser grensen til Norge for å forhindre ulykker.
- Kontroller og rutiner skal blant annet innebære gode vinterdekk, mønsterdybde i dekk, kjetting og gjøres på alle tunge kjøretøy som passerer grensen inn til Norge.
- Utenlandske tungtransport sjåfører skal ha norske arbeids og lønnsvilkår når de gjennomfører oppdrag internt i Norge.

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas

Forslag 28

Svolvær som hovedstad i Lofoten

Å legge hovedstaden i Lofoten til lysets by -Svolvær- vil gi byen en helt ny branding, og en helt ny mulighet for vekst og utvikling. Nord-Norge har et problem med utflytting, og vi mener at å erklære Svolvær som hovedstaden i verdens vakreste øyrike vil stanse, og reversere utflyttingen, samt å bidra til vekst i hele området, og kommunen. Dessuten har det vært en lang pågående debatt om Leknes eller Svolvær skal være hovedstaden, og vi trenger å fastslå en hovedstad NÅ, slik at ikke liv går tapt.

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises

Forslag 29

Leksefri Skole

Lekser kan bidra til å skape forskjell mellom elever samtidig som vi opplever at elever med foreldre uten høyere utdanning faller oftere fra i skolen. Leksefri skole vil kunne utjevne disse forskjellene, siden foreldre og sosial arv vil ha mindre betydning for læringsutbyttet. I tillegg kan lærerne bruke tid på undervisning framfor å kontrollere lekser. Nordland AUF ønsker et prøveprosjekt med leksefri skole i grunnskolen, for å vurdere muligheten av å gjøre en slik ordning permanent.

AUF i Nordland vil:

- Starte et prøveprosjekt med leksefri skole i grunnskolen
- På sikt vurdere å innføre leksefri skole i hele eller deler av grunnskolen på bakgrunn av evaluering av prøveprosjektet

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas

